

Universitätsbibliothek Paderborn

**Homiliae Catholicae De Sacris Arcanis Deiparæ Mariæ Et
Iosephi**

Cum quadruplici Indice

**Cartagena, Juan de
Coloniae Agrippinae, 1613**

Homilia Decimasexta. Pro complemento huius tractationis examinatur
sententia eorum qui dicunt B. Virginem ita caruisse peccato originalli, vt
nec in se, nec in primo Parente contraxerit debitum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51414](#)

Beata Catharina Senensis à Magistris & Confessariis Ordinis Predicatorum frequenter instrueretur, nimirum non est illorum sententiae adhesisse, & interrogatam respondisse, Beatam Virginem fuisse conceptam in peccato originali, non tamen id tradebat tanquam reuelationem, sed audientes existimarent illam verè esse talem. hoc autem iudicare de reuelatione Sanctæ Catharinae Senensis, non verò de reuelatione contraria facta Sancte Brigitte, confermius esse ratione, vel illa vna ratio neruoso satis comprobatur, quod reuelationes Sanctæ Brigitte sunt auctoritate Concilij Constantiensis, & Summorum Pontificum constabilitæ, & approbatæ, vnde non modicam fidem mutuantur; hac autem auctoritate, & approbatione caret illa, quæ dicunt facta reuelatio Sanctæ Catharinae Senensi: igitur cum controvenerit de contrariis reuelationibus quænam illarum sit vera reuelatio, cum viraque simul vera esse nequeat, illa certè censenda est vera, quæ à Concilio, & Pontificibus est approbata, non quæ hac approbatione caret.

HOMILIA XVI. SCHOLASTICA.

Pro complemento huius translationis examinatur sententia eorum, qui dicunt B. Virginem, ita caruisse peccato originali, vt nec in se, nec in primo Parente contraxerit debitum incurriendi illud, Homilia ultima Scholastica.

Referuntur Doctores, & rationes probantes Virginem nullo modo contraxisse debitum incurriendi peccatum originale. §. 1.

NON VULGOS graues
Doctores, & patrum
ex illustrissima Pro-
dicatoriū familia re-
perio defendentes B.
Virginem nō solum
in se, sed neque in
Adam vlo modo peccasse, nihilquid
obstat quo minus verè, & propriè
redempta fuerit per Christum; ita exprelē
Catherinus lib. de peccato originali cap. ^{Cathina} ultimo, & lib. de conceptione ad Syno-
dum Tridentinam cap. I. & super illud ^{1. cap.} illud ^{1. cap.} Pauli, omnes in Adam peccauerunt. Galati-
nus lib. 7. de Archanis Catholicæ verita-
tis cap. 10. Boianus in tractat. de Concep-
tione, qui extat Romæ in Biblioteca
ca S. Petri montis Aurei, & ratione pro-
bari potest eorum sententia.

Primo quia ad hoc, ut quis dicatur pe-
ccuisse in Adam, non sufficit contentum
fuisse in illo, tanquam in principio, & ca-
pite naturali; sed quod fuerit in eo, via
principio, & capite morali, ita ut in pa-
cto Dei cum Adamo de contrahendo
peccato à posteris eius ipso peccante noa
fuisset ille conceptus, at Beata Virgo fuit
per merita Christi à Deo præuisa, excep-
ta in illo pacto alios omnes compre-
hendenti, ergo neque in se, neq; in Adam
peccauit: maior cum consequentia, est
evidens, & minor quantum ad possibili-
tatem à nullo Catholicō negari potest,
quia legislator, qui nulla necessitate co-
actus, sed ex mera sua voluntate libera le-
gem vniuersalem instituit, potest pro li-
bito excipere quemcumque voluerit à
tali lege, sed Deus prædictam legem con-
didit, ex mera, & libera voluntate sua; Et
gō potuit excipere Beatam Virginem ab
illa; quod verò de facto ita fecerit, satis
id persuaderet quod deceat maximè digni-
tatem Matri Dei: Nam sic est liberior
& omnino magis aliena, & elongata ab
omni labe peccati: Et quia secundum D.
Anselmum suprà citatum, tanta est puri-
tas Virginis ut sub Deo maior nequeat
intelligi, sed prædictus modus puritatis

pcc

per prædictam elongationem est possibilius, & intelligibilis: Ergo iuxta sententiam D. Anselmi debet tribui Virginis.

Secundo quia ea ratione dicunt aduersarij necessarium fuisse Virginem in Adam peccasse, quia alias redemptio nō indigueret, ac Deo excipiente Virginem in prædicto pacto ab obligatione incurriendi peccatum originale, per merita preiuli Christi Domini, excellētiori modo redimitur ab illo ad eum modū, quo si quis cum venditor mulier aliqua in seruam, excipit in contractu primum filium, ne seruos nascatur: certè talis filius excellētiori modo dicitur redemptus & liberatus ab eo, qui illū sic exceptit, quam si postquam captiuus extitisset libertate donaretur.

mut. Trid. Tertiò, quia Concilium Tridentinum sciss., post traditam toram doctrinam de peccato originali in fine declarat, non esse mentis iug in illa Virginem co-prehendere, ergo non erroneum à tota illa doctrina virginem ex iperte, & tamen inter alia, ibi docuerat Concilium omnes peccasse in Adamo, igitur propter timorem alicuius erroris non est, cur cogamur dicere virginem in Adam peccasse, sed quod peccatum ficeret, nisi ex speciali gratia Dei præseruaretur, & exciperetur a communione illa lege, quae omnia adhuc faciliora fiunt, si quis cum Scoto probabiliter reneat, C H R I S T U M Dominum venturum, etiam si Adam non peccaret, tunc ergo Christus Dominus, & beata Virgo suilem prædestinati ante præmissum peccati originalis: Ergo non opus erat compræhensionem fuisse Beatam Virginem in pacto, postea subsecutio cum primo patiente. Vade etiam in executione, ita potuit anima Beatae Virginis à Deo sanctificari, ut prius natura quam contingenter & informarer cag-

rem infectam, gratia di-

mīna perfunde-

etur.

*Impugnant propositam sententiam alijs
Doctores afferentes, Beatam Vir-*

gnem habuisse debitum contra-

bendi peccatum originale, licet re

ipsa maculam nunquam comaxe-

rit. §. 2.

Verum his non obstantibus non solum Doctores ex familia D. Thomæ, sed alij etiā ex Seraphico nostro ordine tenētes B. Virginem nō contraxisse peccatum originale; omnino dicendum esse affirmant B. Virginem in Adam peccasse, & oppositū erroreū esse, ita noster Corduba in tractatu de Conceptione, & Suarez 3. part. quest. 27. disp. 3. lēct. 2. & communiter omnes Thomistæ 3. parte quorum sententia probata potest in hunc modum.

Primo, quia D. Paulus ad Romanos 3. Rom 3. 23. Absolutum dicit omnes peccauisse in Adā,

& ideo indiguisse redēptionē. Ergo nō potest magis beata Virgo, ab una quam ab alia generali clausula ex ipi. Et idēt

D. August.

vtramque exceptionem quæ falsam Augustinus reputat lib. 2. de peccator. merit.

cap. 20. 21 & 35. Ethoc planè conuincit locus Diu Pauli 2. ad Corinth. vbi sic Ar

2. Cor. 5.

gumentatur, si unus pro omnibus mortuus

est, ergo omnes mortui sunt: Vbi necesse est

vtramque partem distributionis, æquè

vniuersalem esse, sicut ergo certum est

Christum mortuum esse pro Beata Vir-

ginē (alias non redēmisset illam, quia per

mōrem nos redēmit), ita certum est beatam Virginem fuisse mortuam, saltem in

Adamo: & eandem vim habent verba

Pauli 1. ad Corinth 15 sicut in Adam omnes

moriuntur, ita & in Christo omnes vivifi-

camur. sicut ergo Beata Virgo in Christo

vitam habuit, ita & in Adam fuit mor-

tua, & similia sunt illa ad Roman 5. Sicut

Rom. 5.
per unius delictum in omnes homines in con-

demnationem, sic & per unius iustitiam in

genses homines in iustificationem vīte, quæ

OOOOO *testi-*

August. testimonia in hunc sensum, sèpè tractat contra Julian. cap. 1. & 6. & l. 2. de peccator. merit. cap. 25. 29. & 35. & epist. 28. ad Hieronymum, & confirmatur, quia alias sequeretur Beata Virginem non fuisse redemptam à Christo, neque cum fuisse pro illa mortuum: si enim B. Virgo fuit in illo modo exempta, in pacto, & in ipso Adamo etiam, si Deus noluisset Christum mori, nec redimere homines, nihilominus non esset in peccato concepita, nec indigeret redempzione, quia non peccauerat in Adamo. Ergo evidens est, si ita fuisse exempta, de facto non fuisse redemptam, neq; Christum pro illa mortuum.

Secundò, ad idem vrgendo omnia sùp̄ dicta: Quia certum est, & omnino indubitatum apud Catholicos, Virginem à Christo fuisse redemptam, quia Christus fuit vniuersalis redemptor totius generis humani, & pro omnibus hominibus mortuus est, ad Romanos 5. 2. ad Corinth. 5. 1. ad Timoth. 2. & sèpè aliás. Ab hac autem generali Scripturę regula aliquem excipere, contra fidem esse, censet Augustinus libr. primo de peccat. merit. & remissione, cap. 27. & 28. & lib. 3. & cap. 3. & libr. 6. contra Julianum cap. 8. Et videtur communis sensus Ecclesiæ, nam Scriptura docet, totam humanam naturam, collapsam esse in Adamo, & per Christum esse instauratam, & ideo simpliciter mediator Dei, & hominum appellatur. At si beata Virgo, nec in se, nec in Adamo peccasset, nec debitum incurriendi peccatum in se, nec in Adamo contraxisset, redempzione non indigeret, quia redemptio vt minimum, iam quod non prærequirat, actualē captiuitatem prærequirit, tamen debitum venienti in illam, vt solum præseruando locus redempctioni detur.

Tertiò, quia si B. Virgo non dicam tantum in Adamo, sed & in se ipsa non habuisse debitum contrahendi peccatum, non fuisse in se ipsa redempta, sed in A-

damo: Nam eo modo indiget quis redēptione, quo captus est; ergo si B. Virgo nō fuit captiua in se, sed solum in Adamo solum fuisse redempta in illo, & non in se, & conseqüenter non indiguisset redēptione in se, sed in Adamo.

Quartò, quia Adam suscepit iustitiam originalem eo pacto, & lege, vt si in ea persistaret, communicaret illam Virgini. Igitur B. Virgo amisit gratiā & iustitiam in Adamo, atque adeo fuit in illo priuata gratia: Ergo peccauit in Adamo cum peccatum sit priuatio gratiæ, vel aliquid consequens ipsum.

Vltime, quia mors corporalis Virginis fuit effectus peccati originalis Adæ, & debiti, quod Virgo habuit incurriendi tale peccatum; ergo sicutem peccauit in Adamo: Consequens est cvidens, & terredens probatur ex Paulo ad Roman. 5. Si per unū hominem peccatum in huc mundum ^{Rom. 5.} intravit, & per peccatum mors, ita & in omnes homines mors perire affisi, in quo omnes peccaverunt: Ergo nullus moritur nisi ratione peccati, vel vt sua morte satisfaciat pro aliis (quod est proprium Christi) vel quia peccatum aliquo modo ad ipsa pertinet. Vnde Diuus Augustinus lib. 4. contra duas Epistol. cap. 4. ait. Pati mortem sine meritis mortis de uno solo mediatore Catholica fides nouit, & hac ratione, caro Virginis dicitur caro peccati, quia ex vi sua originis & in postquam peccati fuit mortalis.

Referuntur Solutiones quibus Adversarij partem tenentes, cludere possunt predicationes. §. 3.

Duplicem viam ingredi possunt Catherinus, & Galatinus aliquæ corum ascelæ ad diluendas omnes prefatas rationes, quibus oppositam sententiam affiximus: Nam primò dicere possunt in Deo esse scientiam futurorum, omnino infallibilem antecedenter ad determinacionem suæ voluntatis, prout docet Sua de scientia in opusculo de scientia Dei, dum ait Dei cuius.

cuiuscumque contradictionis obiectæ di-
uino , intellectu ante determinationem
diuinæ voluntatis præcognosse deter-
minatam veritatem alterius partis . Se-
cundò etiam supponere possunt ; prout
supponit Galatinus Christum Dominum
fuisse primum omnium prædilectorum , & prædestinationem eius causam
fuisse prædestinationis omnium , etiam
primi parentis , inquit & Christum Domi-
num fuisse primum voluntatis inter om-
nia libere volita à Deo , prout docet Scio-

Scio. 3. dist. 32. q. vnic.
Gatber.

nia libere volita à Deo , prout docet Scio-
tus 3. dist. 32. quæst. vnic. art. 3. quem se-
quantur ipse Catherinus lib. 1. de eximia
Christi prædestinatione , & alijs permulti à
me relati in disputationib. de Incarnatio-
ne. his enim principiis præsuppositis re-
stè aiunt hac duo inter se coherere , &
quod Beata Virgo , excepta fuerit in pacto
cum Adamo , atque adeo quod nullo
modo in eo peccauerit , & tamen quod
id fuerit ex meritis Christi præuisis , seu
præcognitis per prædictam scientiam an-
tecedentem omnem determinationem
diuinæ voluntatis ; & præterea quia sup-
posito , quod Christus Dominus venturus
esset , etiamsi Adam non peccasset , restè
aiunt fieri potuisse , ut ex præuisis meritis
Christi Mater eius fuerit excepta in præ-
dicto pacto , quia nulla est repugnantia
in eo , quod Christus veniret ; non ad ex-
piationem peccati originalis (quod tunc
nullum esset) sed ad exaltandam natu-
ram humanam , & promerendum illi va-
rios effectus supernaturales inter quos
alter fuit , quod ræcti peccatus esset Ad-
dæ , & Deus habiturus cum illo prædictum
pactu , in eo tamen excipiēda esset B. Vir-
go , vnde ex his principiis sic diluere co-
natur prædictas rationes .

Ad primam respondent , quod sicut
verum est Christum Dominū verē mor-
tuū esse pro Beata Virgine ; ita etiam
verum est Beatam Virginem mortuam
fuisse quantum ex se , quia non solum de-
bitum moriendi proximum , sed & mor-
tem actualē peccati incurrit , nisi ex
præuisis meritis Christi Domini fuisse à

Deo præuenta , & excepta in prædicto
pacto cum Adamo : nam seclusa tali ex-
ceptione , hoc ipsum quod erat indiu-
dum naturæ humanæ , per seminalem
rationem propagatum à primo parente
necessariō haberet debitum peccandi in
illo , & incurriendi in peccatum originale .

Ad secundam concessa maiori ne-
gate possent minorem , quia excellenter
modus redempcionis est præferuare non
solum à peccato , sed & à debito incur-
rendi in illud , & præcauere non solum
à peccato in se , sed etiam à peccato in
alio .

Ad tertiam respondere possent , quod
sicut Dominus fundi , habet sibi obliga-
tos fructus , antequam nascantur , & actū
sint in se ipsis , potestq; tunc illos ven-
dere , accepto prelio pro illis taliter , quod
secundūm esse , quod postea actū , & for-
maliter habentur sunt , in rerum natura
nunquam sint debiti , vel obligati Do-
mino fundi , sed emptori , qui dedit pre-
mium pro illis : ita , inquit , potest Theo-
logus ingeniose philosophari salua , & in-
coloni fide , quod B. Virgo , prout erat in
suis parentibus , seu in quācum individuū
nature humanæ secundūm rationem se-
minalem propagatum deberet peccare in
Adamo , vt in sua radice , ab hoc tamē de-
bito fuit excepta per beneficium & priuile-
gium excipiebam ab ea communī lege ,
& pacto cum Adamo ; vnde nunquam
fuit debitrix peccati , sed solum Dei , &
Christi filii eius : ad argumentū ergo di-
cunt , quod licet B. Virgo non solum in se
per peccatum originale fuerit mortua ,
sed neque in Adamo per eius prævarica-
tionem , adhuc tamen verē , & propriē in
se ipsa fuit redempta per Christum , quatenus
ex se cōtractura fuisse debitū moriē-
di per peccatum , inquit & morte ipsam incur-
suta , nisi beneficio exceptionis ab illa cō-
muni lege , ex Christi meritis p̄veniretur .

Ad quartam respondere possent , quod
illud pactum Dei cum Adamo , duo in-
cludebat , in ordine ad posteros ; alterum
faubabile , nimirum quod persistens illo

Ooooo 2 in iusti-

In iustitia originali, ipsi essent illam habituri alterum odiosum, quatenus illo praeuaricante omnes contracturi erant debitum incurandi peccatum originale, immo & ipsum peccatum incusuri. Beata ergo Virgo in illo pacto excepta fuit quantum ad odiosum, non quantum ad favorabile: Et si obicitas qui nullo modo peccat, nec in se, nec in alio, non auferetur illi quod ab aliis remouetur propter peccatum, praesertim cum peccatum sit causa primaria illius: si ergo Beata Virgo non peccauit in radice neque in se. Ergo ab illa non iuste removetur iustitia originalis in Conceptione sua, quae ab aliis propter peccatum remota fuit. Respondent, quod si fuisset aliqua creatura, quae ex sui natura non peccasset in Adam, ab illa non fuisset remota originalis iustitia. Beata autem Virgo quamvis non peccauerit in Adam, nec in se contraxerit peccatum originale, quia tamen id non concavit ei ex sua natura, sed ex priuilegio prout in eo solo priuilegiari, & non in negotiis carentia iustitia originalis.

Ad vitimam quidam dixerunt, mortem corporalem in Virgine fuisse ex conditione naturae non ex peccato primi parentis, nec inconvenit inquiri, quod ab illa generali lege. Dui Pauli docentes, mortem in omnibus esse effectum peccati, excipere beatam Virginem, sicut excipitur ab aliis vniuersalibus propositionibus eiusdem Dui Pauli, quibus docet omnes praeuaricatores extitisse, & omnes nasci filios Irae. Secundo respondent quod in beata Virginem, misericordia & veritas obviauerunt sibi: Nam Deus erga illam misericordiam exercuit praeferuando & excipiendo illam, à lege contrahendi peccatum originale, iustit & etiam virgam in illam portexit inferiendo ei mortem corporalem propter peccatum primi parentis, à quo per seminalem rationem ipsa procedit. At tandem Diuus Augustinus libr. 13, de Ciuit. Dei cap. 4. Quarens quare qui liberantur per

Passionem Christi ab originali peccato non manent liberi à morte temporali, respondebat factum fuisse ad firmandam magis veritatem fidei, de resurrectione generali iustorum in gloria; nam si homines iusti essent immortales, nimium euacuaretur fides in predictis mysteriis, hanc ergo responsionem cui placuerit, poterit praesenti instituto accommodare.

Impugnatur ab alijs Doctoribus supradicta doctrina, simulq[ue] enarratur easiones omnes, ex illa deducere. §. 4.

Vrum licet omnia predicta §. praecedenti quandam veritatis speciem praese ferre videantur; solidioram tamen doctrinam alij (vt sibi visum est) amplectentes assertunt nihil prorius derogare immaculatam Virginis Conceptioni, nec eximere eius puritati ac sanctitati, quod in Adamo peccauerit & debitum incurriendi peccatum originale in illo, immo & in seipso contraxerit, quia hoc non est ipsam pro aliquo instanti errare rationis in se habuisse inaculatum peccati, sed solum primum eius Parentem peccasse, in quo tanquam in capite, naturali & morali ipsa continebatur. Ex quo prima ratio in hunc modum instaurari potest ad firmandam hanc sententiam, quia ex fide constat primum Parentem constitutum esse à Deo, caput naturale & morale suorum filiorū: Ergo cum nec ex sacra Scriptura, nec ex patribus constet exceptio Beatæ Virginis, quantum ad hoc quod est respicere primum parentem, ut caput morale nulla ratione negari potest ipsam in Adam peccavisse, patet consequentia, quia peccavisse in Adam nihil aliud est quam quod ipse peccauerit, in quo tanquam in capite morali continebatur beata Virgo.

Secundo quia quicquid sit de duplicitate controversia Theologica, an deter in Deo

D. ANGELI.

Deo praedita scientia futurorum, quam quidam medium appellant, & an Christus sit primam voluntum inter omnia volita liberè à Deo volita, & an tandem venturas esset in mundum Adam non peccante ex vi decreu quo defacto venit, quicquid inquam sit de his difficultatibus de quibus suis locis Deo auspice longum texemus sermonem nulla ratione potest saluari fuisse redemptam per Christum, & emptam pretioso sanguine illius, nam ad veram, & propriam redemptionem necessario requiritur, vel captiuitas, vel periculum captiuitatis, aut debitum in se vel in alio incurriendi captiuitatem; alias sanguis oblatus à Christo, nec haberet rationem pretij nec solutionis, quia vbi nulla inuenitur ratio debiti, nullo pacto locum habere potest, ratio solutionis atque adeo neque redēptionis cum omnis redēptionē essentia liter sit solutio aliquis pretij. Idque adhuc corroborari potest retorquendo simile illud, quod adducunt Doctores opposite sententiæ de Ancilla vendita, quia si quis postea redimeret mulierem illam captiuanam prægnantem à servitute, non diceretur proprie redimere primogenitum eius nasciturum, quamvis verum sit quod partus sequatur ventrem, ut docent iurisperiti; qui reuera talis primogenitus per se nascetur liber, ex vi prioris partis, atque adeo non indigere redēptione alieius? Igitur si Beata Virgo fuit exempta in pacto cum Adamo vere non indiguit redēptionē Christi: quod tamen dicere est mani est haeresis.

Tertio quia cum Deus voluit dare iustitiam Adamo, & in eo toti illius posteritati, etiam voluit ut ad Virginem deriuareretur, non enim decebat Virginem excludi à dono totius naturæ. Igitur sicut in Adam iniustitia perseuerasset, eam conservasset Virginis: ita & peccando ea perdidit Virginis amissit ergo iustitiam in Adam, atque adeo in ipso peccauit ad modum supra explicatum.

Qua ratione dilui possint Argumenta initio huius difficultatis proposita. §. 5

AD Primum concedo illam exceptiōnem Virginis in pacto cum Adams absolute, & simpliciter, & fuisse possiblē ut recte probat Argumentum: quia Deus de Potentia absoluta potuisset id fecisse independenter à redēptione Christi. Nego tamen non solum id factum esse, sed nec possibile fieri stante salua, & in columni veritate fidei, quod redēpta fuerit per Christum, ut ex dictis præcedentibus satis constat.

Ad secundum Respondeo, quod si de facto per merita Christi, præuisa fuisset Beata Virgo, illo modo excepta in pacto cum Adamo, recepisset quidem beneficium maius, vel equivalentis redēptionis, non tamen recepisset beneficium redēptionis nec instantia allata in simili illo adducto quicquam prodest. Nam filius ille existens in ventre matri, quæ seruā erat debitum habebat incurriendi servitutem, & sic exceptio illius quando vendita est mater rationem potuit habere redēptionis, cum vere ille præfuerit in periculo & debito incurriendi captiuitatem, in opposita autem sententia, cum nunquam Virgo habuerit in se, nec in Adamo debitum incurriendi peccati captiuitatem non potest proprie respectu illius locum habere redēptionis.

Ad Tertium ex Concilio Tridentino respondeo, ibi solum esse sermonem de lege uniuersali actualis contractionis peccati originalis in qua, inquit, Tridentinum non esse suæ mentis velle includere virginem. Quare illam excipere, à contractione peccati originalis pium est, tecum tamen à contrahendo debito in se, vel in Adamo incurriendi peccatum, quia humi modi debitum formaliter loquendo nihil aliud est quam infirmitas, vel impotentia vitandi contractionem culpa, seu necessitas contrahendi illam inducta per voluntatem Primi Parentis, in qua Virginis voluntas sicut & reliquo-

Ooooo 5 summa

rum continebatur necessitas in qua contrahendi ad modum cuiusdam passionis, quæ oritur ex natura, ut ab Adamo propagata per seminalera rationem: cum ergo Beata Virgo habuerit naturam hoc modo propagatam, vt fides docet, consequens est, non solum in Adamo, sed & in se ipsa habuisse prædictum debitum incurrendi peccatum originale, non tamen illud incurrisse ex gratia Christi illam praeservante, ad confirmationem tandem satis patet ex dictis ad secundum. Solum enim probat illum modum exceptionis possibilem, non tamen de facto ita extitisse. Atque ex his omnibus, quæ in perlongo huius duplicitis Homilie discursu diximus, manifeste satis inferri potest sententiam assertentem, B. Virginem cuiuslibet ab originali præseruatam esse magis conformem sacra scriptura, sacris Conciliis, Pontificum responsis, Ecclesiæ auctoritati, sanctis Patribus, Scolasticis, Theologis, Iurisperitis, Doctoribus nec non Iuri Canonico, & ciuiili. Quæ quidem, an sufficientia præbeant fundamenta, ex quibus possit moueri Ecclesia ad eam definiendam; Ecclesiæ esto iudicium.

Meo quidem non requiritur semper ad veritatis alicuius definitionem, expressa reuelatio ab ipsa definitione distincta; sed interdum sufficit implicita reuelatio, vt patet ex libris quibusdam, de quibus dubitatur, essentne Canonici, quos tamen Ecclesia definiuit esse Canonicos, vt constat ex Concilio Tridentino. Unde non dubito, quin si proposita controuersia definienda foret ab Ecclesia, nostra sententia tanquam de fide definitur, quia nunquam Ecclesia id, quod ante reputauit minus probabile, postea determinauit esse de fide, immo è contrario accidit, vt constat de habitibus infusis, quos in Concilio Vienensi probabilius iudicauit dari, & postea in Tridentino c. 7. & Can. II. definiti dazi, ita ut illos negare esset erroneum. At Ecclesia Romana iudicat nostram sententiam probabiliorē, cum tantopere illi faueat, vt appareat ex Sexto Quarto in predicta Extrauaganti. Graue nimis. Vbi vocat conceptionem Virginis immaculatam, & indulgentias inuitat ad celebrationem illius.

Hec, & omnia mea, iudicio Ecclesiae Catholicæ Romana libenter subiçio, paratus si quid eius doctrina minimo apice aduersum quoquomodo scriptum sit, corrigere, emendare, abradere ac penitus abolere.

Lauds & gloria Deo Trino & Vni, Christi Domini humanitati, B. Virg. Mariæ eius Genitrici, ac D. Iosepho charissimo eius sponso.

INDEX